

ชื่อวิทยานิพนธ์ คุณธรรมของตัวละครในมหาเวสสันดรชาดก

ผู้วิจัย พระมหาเรวัต ฐูปิตา (อาวุชปญ โย) ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษา 1) ดร.พรเพ็ญ ดันประเสริฐ 2) ดร.ชนิษฐา สุริยพร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 259 หน้า คำสำคัญ คุณธรรม มหาเวสสันดรชาดก

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณธรรมของตัวละครเอก และตัวละครประกอบที่มีบทบาทเด่นปรากฏในมหาเวสสันดรชาดกที่เป็นต้นแบบการดำเนินชีวิตแบบวิถีพุทธ ตัวละครที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ มีทั้งสิ้น 12 ตัวละคร เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือมหาเวสสันดรชาดก ฉบับ 13 กัณฑ์ ของกระทรวงศึกษาธิการ และเก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาเวสสันดรชาดก ตัวละคร และคุณธรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมของตัวละครเอกในมหาเวสสันดรชาดกมีการนำเสนอคุณธรรมอันเป็นข้อปฏิบัติในระดับปัจเจกชนของตัวละครเอก โดยชี้ให้เห็นคุณธรรมในการปฏิบัติตนของลูก สามี และพ่อ ซึ่งเป็นต้นแบบที่ดีในการครองตน อันอำนวยประโยชน์สุขส่วนตนได้อย่างเหมาะสม และพบว่า ได้มีการนำเสนอคุณธรรมอันเป็นข้อปฏิบัติในระดับสังคมของตัวละครเอก โดยมุ่งไปที่คุณธรรมในการปฏิบัติตนของผู้ปกครอง มิตรสหาย และนักบวช ซึ่งเป็นแบบแผนที่ดีในการครองคนและครองงาน อันเป็นเหตุบังเกิดความสุขต่อบุคคลในสังคม โดยส่วนรวม คุณธรรมของตัวละครประกอบที่มีบทบาทเด่นปรากฏในมหาเวสสันดรชาดกพบว่า ได้มีการนำเสนอคุณธรรมอันเป็นข้อปฏิบัติในระดับปัจเจกชนของตัวละครประกอบที่มีบทบาทเด่น โดยแสดงให้เห็นคุณธรรมในการปฏิบัติตนของพ่อ แม่ สามี ภรรยา และลูก ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีในการครองเรือนและครองใจซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดสันติสุขในครอบครัวอย่างจริงจังยั่งยืน และพบว่า ได้มีการนำเสนอคุณธรรมอันเป็นข้อปฏิบัติในระดับสังคมของตัวละครประกอบที่มีบทบาทเด่น โดยมุ่งเน้นคุณธรรมในการปฏิบัติตนของกษัตริย์ มิตรสหาย นักบวช ผู้รับใช้ และเทพเจ้า ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองคนและครองงาน อันเป็นปัจจัยเกื้อกูลต่อการสร้างสรรค์สังคมส่วนรวมให้มีสันติภาพอย่างมั่นคง

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1. 2.

Thesis Title Virtues of the characters in Mahavessantara Jataka.
Researcher Phramaha Rewat Choobida (Awudhapanyo). Master of Arts (Thai Studies). Dhonburi Rajabhat University. Thesis Advisors: 1) Dr. Pornpen Tanprasert 2) Dr. Khanitha Suriyaphon.
Academic year: 2008. 259 pp. key words: virtue, Mahavessantara.

Abstract

The purposes of this research were to analyze the virtue of the important character and supporting characters that had prominent role in Mahavessantara Jataka which was the pattern of Buddhists way of life. This was study about 12 characters. It used data from Mahavessantara Jataka at 13 sermons of Ministry of Education and collected data from documents and researches as the secondary source about Mahavessantara Jataka, characters and virtue. The Data was analyzed by content analyzing and presented them by descriptive analysis.

The research findings were that the virtue of the important character in Mahavessantara Jataka was presented by practicing the virtue in individual level by showing the behavior's virtue of son, husband and father that was the best way to live and suit selfness and that the important character's virtue was presented by practicing in social level by focusing on the virtue in act of the ruler, friendship and priest. This is good patterns for managing people and jobs for making a peace with other people in social life, and the virtue of the supporting characters that had prominent role in Mahavessantara Jataka was presented by practicing in individual level by showing the virtue in act of father, mother, husband, wife and child that was good sample to keep householder together and keep peace of family forever and the virtue of supporting characters that had prominent was presented by practicing in social level by focusing on the virtue in act of the king, friendship, priest, servant and indra that was good patterns for managing people and jobs to support the creation to make a peace for society stably.

Student's signature Phramaha Rewat Choobida

Thesis Advisors' signature 1. Pornpen Tanprasert 2.

K. Suriyaphon